

ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดู สัมพันธภาพในครอบครัว กับพฤติกรรมการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน
ในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 9 จังหวัดสงขลา^{*1}

The Relationship between Child Rearing, Family Relationship and Behaviors of Juvenile Delinquent in
the Juvenile Training Center Area 9, Songkhla Province

จุรี จันตุค^{*2}

บทคัดย่อ

เด็กและเยาวชนที่ถูกศาลพิพากษาว่ากระทำผิดจำนวนไม่น้อยถูกส่งมาที่ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 9 จังหวัดสงขลา พฤติกรรมของเด็กเหล่านี้จะมีความสัมพันธ์กับการอบรมเลี้ยงดูในครอบครัวที่แตกต่างกัน การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกอบรมเด็กและเยาวชนเขต 9 จังหวัดสงขลา ใน 3 ประเด็น ได้แก่ (1) รูปแบบการอบรมเลี้ยงดู และสัมพันธภาพในครอบครัวของเด็กและเยาวชน (2) ความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูกับพฤติกรรมการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน (3) ความสัมพันธ์ระหว่างสัมพันธภาพในครอบครัวกับพฤติกรรมการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน รูปแบบการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ประชากรที่ศึกษาได้แก่เด็กและเยาวชน ที่ถูกศาลตัดสินว่ากระทำความผิดและได้รับการฝึกอบรม ณ ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 9 จังหวัดสงขลา จำนวน 408 คน สุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 202 คน เครื่องมือที่ใช้ประยุกต์จากแบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูและแบบวัดสัมพันธภาพในครอบครัว ของ ดวงเดือน พันธุมนาวินและคณะ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และไค-สแควร์

ผลการวิจัยพบว่า (1) การอบรมเลี้ยงดูโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนสัมพันธภาพในครอบครัวโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง (2) รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน แบบใช้เหตุผล แบบการลงโทษทางจิตหรือทางกาย แบบควบคุม และแบบพึ่งตนเองเร็ว ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการกระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ชีวิตฯ เพศ ทรัพย์สินและอื่นๆ (3) สัมพันธภาพในครอบครัว ระหว่างบิดากับมารดา ระหว่างบุตรกับมารดา ระหว่างบุตรกับบิดา ระหว่างพี่น้อง และระหว่างสมาชิกในครอบครัว มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการกระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ชีวิตฯ เพศ ทรัพย์สินและอื่นๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ การอบรมเลี้ยงดู สัมพันธภาพในครอบครัว พฤติกรรมการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน

85 | บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกการพัฒนาครอบครัวและสังคม สาขาวิชามนุษยนิเวศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

2 | นักศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกการพัฒนาครอบครัวและสังคม สาขาวิชามนุษยนิเวศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

บทนำ

ครอบครัวเป็นสถาบันแรกที่มีความสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาเด็กให้เจริญเติบโตทั้งร่างกาย จิตใจ (อัจฉรา สุขารมณ์ 2544: 35) สถิติปัญหา อารมณ์ และสังคม บุคคลจะมีความผูกพันกับครอบครัวตั้งแต่แรกเกิดดังนั้นวิธีการอบรมเลี้ยงดูจากบุคคลในครอบครัวจึงเป็นสิ่งสำคัญ (กสศ, อ้างในบุญสม สอน ยะเสรี 2547: 2) ว่าจะเลี้ยงดูในรูปแบบใด ผลของการอบรมเลี้ยงดูและขัดเกลาทางสังคมของบิดา มารดาและผู้สูงอายุในครอบครัวเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญมากที่สุด (สราวุธ สอนสนาม 2548: 1 อ้างในอัจฉรา ทองกัน 2536: 1) สังคมไทยมีการเปลี่ยนแปลงในหลาย ๆ ด้านอย่างรวดเร็ว กระทบต่อวัฒนธรรมและความเป็นอยู่ของประชาชนที่ต้องมีการต่อสู้ดิ้นรนในการครองชีพมากขึ้น สมาชิกในครอบครัวมีเวลาให้กันน้อยลง มีความใกล้ชิดผูกพันน้อยลง ความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่ลูกลดน้อยลง สุขุเสียสัมพันธ์ภาพในครอบครัวเป็นเหตุให้วัยรุ่นมีพฤติกรรมที่เป็นปัญหาต่อสังคม (ปานจิต สุจิตศิลป์ 2546 เช่น 1) ลักข โมข ทำร้ายร่างกายผู้อื่น โสเภณีเด็ก เสพสิ่งเสพติด ปัญหาเหล่านี้มีผลต่อการพัฒนาเด็กและเยาวชนโดยตรงแล้วยังมีผลต่อการพัฒนาทางสังคม เศรษฐกิจ การเมือง การปกครองของประเทศ (วาทีณี จันทร์เจริญ 2544: 2) อ้างถึงในสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ) ในทางอาชญาวิทยากลุ่มของ Life-course theory ถือว่าช่วงอายุที่มีปัญหาหนักกว่ากลุ่มอื่นๆ มีอายุระหว่าง 13-18 ปี เป็นช่วงที่มีการเปลี่ยนแปลง ทั้งด้านร่างกายและจิตใจและช่วงนี้เป็นช่วงที่มีการกระทำผิดมากที่สุดหรือสูงที่สุด(ชาญคณิต กฤตยา สุริยะมณีและอุนิสา เลิศโตมรสกุล (2553: 2)

ปัจจุบันการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนมีจำนวนมากขึ้น เด็กเหล่านี้จำนวนไม่น้อยต้องผ่านการดำเนินคดีจะถูกส่งมาที่ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 9 จังหวัดสงขลา เด็กเหล่านี้เป็นผลิตผลเติบโตมาจากครอบครัวที่มีการอบรมเลี้ยงดูหลากหลายรูปแบบ ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดู สัมพันธ์ภาพในครอบครัวกับพฤติกรรมการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน จะเป็นประโยชน์ทั้งต่อครอบครัว หน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่จะสามารถนำไปใช้ ประโยชน์ในการกำหนดแนวทางการลดการกระทำผิดของเด็กในอนาคต

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 9 จังหวัดสงขลา ใน 3 ประเด็น ได้แก่ 1) รูปแบบการอบรมเลี้ยงดู และสัมพันธ์ภาพในครอบครัวของเด็กและ เยาวชน 2) ความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูกับพฤติกรรมการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างสัมพันธ์ภาพในครอบครัวกับพฤติกรรมการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน

สมมติฐานที่ใช้ในการวิจัย มี 2 ประการ ดังนี้

1. การอบรมเลี้ยงดูมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 9 จังหวัดสงขลา
2. สัมพันธ์ภาพในครอบครัวมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 9 จังหวัดสงขลา

กรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดู สัมพันธ์ภาพในครอบครัว ตัวแปรอิสระที่ใช้ในการศึกษา คือ (1) การอบรมเลี้ยงดู 5รูปแบบ (2) สัมพันธ์ภาพในครอบครัว 5 รูปแบบ ส่วนตัวแปรตามคือ พฤติกรรมการกระทำผิด

ขอบเขตการวิจัยนี้ศึกษากับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 202 คน ที่เป็นเด็กและเยาวชน อายุ 13 – 19 ปี ขึ้น ไปที่ถูกศาลตัดสินว่ากระทำความผิด และต้องได้รับการฝึกในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 9 จังหวัดสงขลา ในช่วงเดือนมีนาคม พ.ศ.2555 และใช้ตัวแปรอิสระ มี 2 ตัว ได้แก่ รูปแบบการอบรมเลี้ยงดู 5 รูปแบบ ได้แก่ แบบรักษานับสนุน แบบใช้เหตุผล แบบการลงโทษทางจิตหรือทางกาย แบบควบคุม และแบบพึ่งตนเองเร็ว ส่วนสัมพันธ์ภาพในครอบครัว 5 รูปแบบ ได้แก่ สัมพันธภาพระหว่างบิดามารดา สัมพันธภาพระหว่างบุตรกับมารดา สัมพันธภาพระหว่างบุตรกับบิดา สัมพันธภาพระหว่างพี่น้อง และสัมพันธภาพระหว่างสมาชิกในครอบครัว ส่วนตัวแปรตาม คือ พฤติกรรมการกระทำความผิดตามกฎหมายของเด็กและเยาวชน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม ซึ่งคัดแปลงมาจาก ดวงเดือน พัธมนาวิน และคณะ (2528) ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Likert's Scale) 5 ระดับ คือ ปฏิบัติมากที่สุด ปฏิบัติมาก ปฏิบัติปานกลาง ปฏิบัติน้อย ปฏิบัติน้อยที่สุด แบบสอบถามจะมีทั้งข้อความทางบวก และข้อความทางลบ อนึ่ง ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างและได้รับคืนเต็มจำนวน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง คือ ค่าความถี่ ร้อยละ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่ออธิบายการอบรมเลี้ยงดู และสัมพันธ์ภาพในครอบครัว คือ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลพฤติกรรมกรรมการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน คือ ค่าความถี่และร้อยละ ส่วนสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน คือ ไค-สแควร์ (Chi-square Test) ใช้ทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรคือ รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูกับพฤติกรรมกรรมการกระทำผิดและสัมพันธ์ภาพในครอบครัวกับพฤติกรรมกรรมการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 9 จังหวัดสงขลา

การแปลความหมาย ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) คะแนน ใช้เกณฑ์การแปลความหมายของ เบสท์ (Best, 1959:196) ดังนี้ ค่าเฉลี่ย 4.50 - 5.00 ปฏิบัติมากที่สุด 3.50 - 4.49 ปฏิบัติมาก 2.50 – 3.49 ปฏิบัติปานกลาง 1.50 – 2.49 ปฏิบัติน้อย และ 0.00 – 1.49 ปฏิบัติน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยดังนี้

1) การอบรมเลี้ยงดู และสัมพันธ์ภาพในครอบครัวของเด็กและเยาวชนใน ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 9 จังหวัดสงขลา

ผลการวิจัย พบว่า การอบรมเลี้ยงดูโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เพราะจากผลการศึกษากการอบรมเลี้ยงดูผู้ปกครองส่วนหนึ่งใช้วิธีการลงโทษ ทางจิตและกายและแบบควบคุม จึงทำให้เด็กและเยาวชนไม่กล้าปรึกษาหารือหรือไกล่เกลี่ย อีกทั้งถูกควบคุมพฤติกรรมการใช้จ่ายเงิน การเที่ยวเตร่ นอกจากนี้เด็กและเยาวชนผู้กระทำความผิดมีความรู้สึกว่าเขาได้รับการเลี้ยงดูแบบควบคุมไม่มากนักเมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 2.93)

ส่วนสัมพันธ์ภาพในครอบครัวของเด็กและเยาวชนใน ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 9 จังหวัดสงขลา โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง สัมพันธภาพในครอบครัวด้านสัมพันธภาพระหว่างบิดามารดา สัมพันธภาพระหว่างบุตรกับมารดา สัมพันธภาพระหว่างบุตรกับมารดา สัมพันธภาพระหว่างพี่น้อง สัมพันธภาพระหว่างสมาชิกในครอบครัวโดยรวมอยู่ในระดับปฏิบัติปานกลางทุกด้าน

2) ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูกับพฤติกรรมการกระทำผิด

ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูกับพฤติกรรมการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 9 จังหวัดสงขลา ไม่มีความสัมพันธ์กัน

3) ความสัมพันธ์ระหว่างสัมพันธภาพในครอบครัวกับพฤติกรรมการกระทำผิด

ผลการวิจัยพบว่า สัมพันธภาพระหว่างบิดามารดา บุตรกับมารดา บุตรกับบิดา ในครอบครัว มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการกระทำผิดที่ระดับนัยสำคัญ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สรุปและวิจารณ์

การอบรมเลี้ยงดูและสัมพันธภาพในครอบครัวของเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 9 จังหวัดสงขลา พบว่าการอบรมเลี้ยงดูโดยรวมอยู่ใน ระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาแต่ละรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูพบว่าพ่อแม่และผู้ปกครองใช้รูปแบบรักสนับสนุน ระดับมาก ใช้การอบรมเลี้ยงดูแบบการลงโทษทางจิตหรือทางกายและแบบควบคุมระดับปานกลาง แต่ใช้การอบรมเลี้ยงดูแบบพึ่งตนเองเร็ว ระดับน้อย ทั้งนี้แสดงให้เห็นว่าเด็กและเยาวชนกลุ่มนี้อาจได้รับการอบรมเลี้ยงดูจากพ่อแม่ผู้ปกครองแบบให้อิสระในการคิดการตัดสินใจด้วยตนเอง เนื่องจากพ่อแม่ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีการศึกษาน้อย กอรปกับมีแต่ประกอบอาชีพ จึงไม่มีเวลาควบคุมดูแลอบรมสั่งสอน อาจส่งผลให้เด็กยึดเพื่อนเป็นที่พึ่ง เพราะลักษณะของเด็กวัยรุ่นจะพึ่งพาและติดเพื่อนเมื่อพ่อแม่เลี้ยงดูแบบไม่ควบคุมมากนัก การคบเพื่อนไม่ดี ส่งผลให้เด็กกระทำผิดได้ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ เพียงตะวัน อ่อนกำบัง (2553 : บทคัดย่อ) พบว่าการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมมีความสัมพันธ์กับความถี่ในการเสพยาบ้าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.51$) ทั้งนี้เพราะผู้ปกครองต้องการแสดงความรักให้เด็กและเยาวชนรู้ว่าผู้ปกครองรักมาก แต่เด็กและเยาวชนยังคงกระทำผิดอยู่อาจเนื่องจากสังคมรอบๆตัวเด็กและเยาวชนเอง เช่น มีการคบหาสมาคมกับเพื่อนที่มีพฤติกรรมกระทำผิดเป็นเวลานาน หรือความต้องการอยากรู้อยากเห็นอยากทดลองสิ่งใหม่ๆ ที่ไม่สมควร โดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์ พ่อแม่ผู้ปกครองขาดการเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับเด็กและเยาวชนและสอดคล้องกับผลการศึกษาของ วราภรณ์ ตระกูลสฤษดิ์ (2553:23) พบว่าพ่อแม่ที่ให้ความรักลูกมากมากเกินไป มักตามใจลูกทุกอย่าง พ่อแม่ประเภทนี้อาจไม่มีเวลาอบรมสั่งสอนหรืออาจอบรมสั่งสอนไม่ถูกต้อง ส่งผลให้เด็กไม่รู้ว่าจะสิ่งใดถูก สิ่งใดผิด และสิ่งใดไม่ควรเนื่องจากพ่อแม่ตามใจทุกอย่าง พ่อแม่ประเภทนี้อาจไม่มีเวลาอบรมสั่งสอนหรืออาจอบรมสั่งสอนไม่ถูกต้อง ส่งผลให้เด็กไม่รู้ว่าจะสิ่งใดถูก สิ่งใดผิด และสิ่งใดไม่ควรเนื่องจากพ่อแม่ตามใจทุกอย่าง ผลของการเลี้ยงดูแบบนี้จะเป็นผลเสียเมื่อลูกเข้าสู่สังคมนอกบ้าน อันนำไปสู่สาเหตุการเกิดปัญหาอื่นตามมา

ส่วนสัมพันธภาพในครอบครัว ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางและมีสัมพันธภาพระหว่างบิดา มารดา สัมพันธภาพระหว่างบุตรกับมารดา สัมพันธภาพระหว่างบุตรกับบิดาสัมพันธภาพระหว่างพี่น้อง และสัมพันธภาพระหว่างสมาชิกในครอบครัว อยู่ในระดับปานกลาง จากการสำรวจแสดงให้เห็นว่า พ่อแม่ผู้ปกครอง ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา ประกอบอาชีพรับจ้างหาเลี้ยงครอบครัวจากภาวะเศรษฐกิจสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปทำให้พ่อแม่ต้องออกไปประกอบอาชีพ จึงทำให้ครอบครัวไม่ได้อยู่พร้อมหน้ากันขาดการให้เวลาแก่กัน ผลการศึกษาครั้งนี้ยังพบว่า เด็กและเยาวชนส่วนใหญ่มีสมาชิกในครอบครัว ตั้งแต่ 5-8 คน ซึ่งการเป็นครอบครัวใหญ่จึงขาดปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ วรพร นรเศรษฐวิวัฒน์ (2548 : บทคัดย่อ) พบว่าปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัวไม่ว่า

ระหว่างบิดากับมารดา หรือพี่กับน้อง ความสัมพันธ์ระหว่างพี่น้อง เด็กและเยาวชนมักมีปัญหาเกี่ยวกับ พี่ ส่วนเด็กและเยาวชนหญิงมักมีปัญหาเกี่ยวกับน้อง

2. ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูกับพฤติกรรมการกระทำผิด การอบรมเลี้ยงดูไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน แต่การศึกษาพบว่า การอบรมเลี้ยงดูภาพรวมอยู่ระดับปานกลางแสดงว่าการอบรมเลี้ยงดูการหล่อหลอมขัดเกลาอบรมของพ่อแม่ยังไม่เพียงพอที่จะทำให้เด็กและเยาวชนรู้สึกชอบชั่วดี จึงทำให้เด็กเกิดการกระทำผิดได้ โดยเฉพาะการเลี้ยงดูแบบควบคุมหรือใช้เหตุผลอาจส่งผลให้กระทำผิดได้ถ้าให้การเลี้ยงดูที่ไม่เหมาะสม.

3 ความสัมพันธ์ระหว่างสัมพันธ์ภาพในครอบครัวกับพฤติกรรมการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ผลการวิจัยพบว่า สัมพันธภาพระหว่างบิดามารดา บุตรกับมารดา บุตรกับบิดา ในครอบครัว มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการกระทำผิด ทั้งนี้แสดงว่าการแสดงออกด้านทางพฤติกรรมของสมาชิกในครอบครัวในด้านความรัก ความเอื้ออาทรการดูแลเอาใจใส่ การสนับสนุนของครอบครัวการพบปะพูดคุย และการได้ทำกิจกรรมร่วมกันของสมาชิก หากพฤติกรรมดังกล่าวบกพร่อง และการทำหน้าที่ของครอบครัวไม่สมบูรณ์ในด้านสัมพันธ์ภาพ ก็จะส่งผลให้เด็กและเยาวชนกระทำผิดได้ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ นพพร ศรีผลัด (2548 : บทคัดย่อ) ศึกษากระบวนการตัดสินใจเสพยาบ้าและเงื่อนไขสถานการณ์ที่เป็นตัวกำหนดพฤติกรรมเสพยาบ้าของเยาวชนหญิงในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนเขตภาคเหนือตอนบนผลการวิจัยพบว่า กระบวนการตัดสินใจเสพยาบ้าของเยาวชนหญิง มีลักษณะอยู่ภายใต้เงื่อนไขสถานการณ์หลายอย่างโยงใยกันคือ ความสัมพันธ์ภายในครอบครัว

จากผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อคิดเห็นที่จะเสนอแนะพ่อแม่ ผู้ปกครองและผู้ที่เกี่ยวข้อง นำไปใช้ปรับปรุงการอบรมเลี้ยงดูบุตร ดังนี้ ระดับครอบครัว พ่อแม่และผู้ปกครองให้การอบรมเลี้ยงดูบุตรแบบรักสนับสนุน โดยการแสดงความรัก ความเอาใจใส่ทุกข์สุขของลูก เป็นรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูที่ดี จึงควรนำรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนไปขยายผล และประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมในกลุ่มเด็กและเยาวชนกลุ่มอื่นๆ เพื่อช่วยในการดูแลแก้ไขปัญหาคาการกระทำผิด และสัมพันธ์ภาพในครอบครัว สมาชิกควรที่จะเรียนรู้การใช้ชีวิตร่วมกันให้มากขึ้น ส่งเสริมให้มีสัมพันธ์ที่ดีด้วยการใช้เวลาว่างการอยู่ร่วมกันทำกิจกรรมต่างๆ ในครอบครัวด้วยกัน และพ่อ แม่ ผู้ปกครองต้องแสดงให้บุตรได้รับรู้ถึงความรักที่มีต่อบุตรและรับฟังปัญหาของสมาชิกในครอบครัวร่วมกัน ครอบครัวที่พ่อแม่ลูกมีความรัก ความผูกพันต่อกันยอมรับร่วมกันปกครองลูกได้ การสร้างความรัก ความอบอุ่นในครอบครัวและสัมพันธ์ภาพที่ดีจะเป็นเสมือนภูมิคุ้มกันให้กับเด็กและเยาวชนได้ ระดับหน่วยงาน ควรส่งเสริมให้พ่อแม่และผู้ปกครองได้รับความรู้ด้านการอบรมเลี้ยงดูบุตรทั้ง 5 รูปแบบ โดยเฉพาะรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม และแบบพึ่งตนเองเร็ว อย่างถูกต้องจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่นการจัดอบรมสัมมนา จากวิทยากรผู้เชี่ยวชาญด้านจิตวิทยาการอบรมเลี้ยงดูเด็กวัยรุ่น หรือจัดให้พ่อแม่และผู้ปกครองได้ชมวีดิทัศน์เกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูและสัมพันธ์ภาพในครอบครัว และเชิญผู้ปกครองที่ประสบความสำเร็จในการอบรมเลี้ยงดูบุตรมาพูดคุยให้ความรู้แก่บิดามารดาหรือผู้ปกครอง และในระดับสังคม รัฐควรเห็นความสำคัญของครอบครัวในการอบรมเลี้ยงดูบุตรด้วยการส่งเสริมให้ทุกครอบครัวได้ใช้วิธีการอบรมเลี้ยงดูบุตรอย่างถูกต้องทั้ง 5 รูปแบบ โดยเฉพาะรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม และแบบพึ่งตนเองเร็ว โดยให้ความสำคัญอย่างจริงจังต่อเนื่อง ให้การพัฒนาในทุกมิติส่งเสริมณรงค์สัมพันธ์ภาพในครอบครัว ให้บิดามารดา บุตร พี่น้องและสมาชิกในครอบครัวได้มีความรักความเข้าใจในรูปแบบต่างๆ เพื่อครอบครัวเข้มแข็ง อบอุ่น เช่นภาพโปสเตอร์ แผ่นพับ บทความ หนังสือพิมพ์ วารสาร วิทยุ โทรทัศน์ สื่อออนไลน์ และ

จัดตั้งชมรม เพื่อทำกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการอบรมเลี้ยงดูบุตรและสัมพันธภาพในครอบครัวเพื่อให้ได้รับความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับครอบครัว

เอกสารอ้างอิง

ชาญคณิต กฤตยา สุริยะมณีและอุนิสา เลิศโตมรสกุล(2553) *บทสรุปผู้บริหาร เรื่อง การกระทำผิดซ้ำของเด็ก และเยาวชนในคดีความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินในประเทศไทย :แนวทางในการป้องกันและแก้ไขโดยอาศัย ปัจจัยที่เป็นตัวทำนายทางด้านอาชญาวิทยา* จัดโดยสำนักงานกิจการยุติธรรม กระทรวงยุติธรรม มกราคม 2553 คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

ดวงเดือน พันธุมนาวินและคณะ(2528) รายงานการวิจัย เรื่อง “ปัจจัยทางจิตวิทยาในเวชนที่เกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กของมารดา ไทย กรุงเทพมหานคร” มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์

ธีระพล อรุณะภักดิ์และคนอื่นๆ (2549) *พ.ร.บ.อาวุธปืนและเครื่องกระสุน วัตถุประสงค์ ดอกไม้เพลิงและสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ.2490 (แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2543)* กรุงเทพมหานคร วิญญูชน

นพพร ศรีผลัด (2548) “กระบวนการตัดสินใจเสพยาบ้าของเยาวชนหญิง” ในสถานพินิจ และคุ้มครองเด็กและเยาวชน จังหวัดเชียงใหม่” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการส่งเสริมสุขภาพ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

บุญสม สอนยะเสรี (2547) “ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทในการส่งเสริมการศึกษาของครอบครัวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น” วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ปานจิต สุชีศิลป์ (2546) “การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสัมพันธภาพในครอบครัว การบรรลุลูกตามขั้น พัฒนาการและเอกลักษณ์แห่งตนของเยาวชนชายที่อยู่ในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกลาง” วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต(จิตวิทยาพัฒนาการ) มหาวิทยาลัยรามคำแหง

เพียงตะวัน อ่อนกำบัง (2553) “ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะส่วนบุคคล พฤติกรรมต่อต้านสังคมและรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูกับการเสพยาบ้าของวัยรุ่นในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและ เยาวชนบ้านกรุณา บ้านมุฑิตา บ้านอุเบกขา และบ้านปรางค์” วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (จิตวิทยาการให้คำปรึกษา) มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ยุทธ ไถยวรรณ (2552) *ออกแบบเครื่องมือวิจัย กรุงเทพมหานคร ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพฯ*

วรพร นรเศรษฐวิวัฒน์ (2548) “ปัจจัยด้านสัมพันธภาพในครอบครัวต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน” วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต(การบริหารงานยุติธรรม) คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

วราภรณ์ ตรีภูมิตถะ (2553) *จิตวิทยาการปรับตัว*. พิมพ์ครั้งที่ 4 กรุงเทพฯ ส่งเสริมวิชาการ

วาทีณี จันทร์เจริญ (2544) “การกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จังหวัดขอนแก่น” วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยขอนแก่น

- อัจฉรา ทองคัน (2536) “การกระทำผิดของเด็กและเยาวชนในประเทศไทย” วิทยานิพนธ์ปริญญาสังคมศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาวิชาอาชญวิทยาและงานยุติธรรมมหาวิทยาลัยมหิดล
- อัจฉรา สุขารมณ์ (2544) “บทบาทของพ่อต่อการอบรมเลี้ยงดู” วารสารพฤติกรรมศาสตร์ สถาบันวิจัยพฤติกรรม
ศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 7, 1(พฤศจิกายน) 2544 : 35
- อฉณพ ชูบำรุง (2527) “ทฤษฎีอาชญวิทยา” สำนักพิมพ์โอเคียนสโตร์ กรุงเทพมหานคร